

NAPSUGÁR

GYERMEKIRODALMI LAP • LIX. ÉVFOLYAM • 657. SZÁM

1.

2015. JANUÁR

Mese az Öreghegyről

Volt egyszer, hol nem volt, a kerek erdőn innen, az Óperenciás tengeren túl, volt egyszer egy Öreghegy. Ez az Öreghegy nemhiába köszöntötte annyi reggel a Napot, fogadta magába a sok esőt, havat, szelet, eget és csillagot, mert közben egyre bölcsebb lett. A fáradt mepihenhetett a tövében, az üldözöttnek menedéket nyújtott, az éhezőt megetette szőlővel, mandulával, édes fügével, a szomjazót megitatta forrásvízzel. Jöttek is az emberek mindenfelől, vonzotta őket az Öreghegy jósága. Az meg csak mosolygott a bajsza alatt, s amikor senki sem látta, összekacsintott a Jóistennel.

Volt, aki jött és ment, csak szemétnyoma maradt, de emléke nem. Kipipált még egy célpontot a turista noteszában, de a lelkét nem hozta el, azt otthagya a városi kiszekuszában, motorzúgásban, porban. Az Öreghegy minden ilyen látogató után hullajtott pár könnyet, könnyétől pár szőlőszem megráncosodott, pár csepp forrásvíz zavarossá vált, a madarak pár percre megkukultak.

Mások úgy jöttek, mint a mesehősök, egy életem, egy halálom, ezt a hegyet megpróbálom! Volt, aki itt találta meg rég elvesztett szívét, pedig nem is itt, hanem hét határral arrébb hagyta el valamikor. Volt, akinek szeme és orcája ragyogását, másoknak az étvágyát vagy a rég elfelejtett napfelkeltéket adta vissza a hegy. Ilyenkor hasrázkódtatóan kacagott, s kacagásától kikerekedtek a szőlőszemek, kristályosabb lett a forrás, a madarak trillásabban énekeltek.

Egyszer egy suttogó ember vetődött a hegyre. A városban legyintettek rá, mert úgy mosolygott, mintha egy kósza gondolat sem lenne a fejében. Az Öreghegy csak figyelte, figyelgette évekig, hallgatózott nagy erdőfülével, s végül megkérdezte:

– Mondd csak, édes fiam, ugyanbiza miért beszélsz örökkéig csak suttogva?

– Mert ez a hely szent

– suttogta az ember.

– Az-e? – hökkent meg az Öreghegy, s zavarában felpislogott az égre, de a Jóisten titokrejtőn hallgatott.

– Az, az – suttogott tovább az ember –, nekem elhiheted. A szívem súgta meg.

Az Öreghegy nem tudta, mit is higgyen a csendes emberről, aki olyan óvatosan göngyölgette ki szájából a szavakat, mintha félt volna, hogy elejti őket, és menten összetörnek.

– Hát akkor jobb lesz, ha ezentúl én is suttogva beszélek – szedte össze magát a Hegy –, bár én olyan sokat nem szoktam járatni a számat.

– Jobb lesz biza – válaszolt az ember, azzal megemelte a kalapját, s folytatta sétáját a Hegyen.

Az Öreghegy elkezdett suttogni, eleinte csak úgy magának, aztán suttogva mesélni fűnek, fának, gombának, madárnak, az Ég és a Föld magányos fiának.

Ha arra jársz, köszönts illendően suttogva az Öreget, s aztán figyelj. Előbb-utóbb meghallod a hangját. Honnan tudod majd, hogy pont ő szól hozzád? Onnan, hogy elkezdd kacskaringózni benned egy hegyhas-rázkódtató kacagás. S hogy ennek a kacagásnak mi a vége? Nem mondom meg, mert a tied, fogd a hasad, s fuss el véle.

Feledkezz bele a Napsugárba,
és indulj velünk
jobb lábbal, jobb kedvvel az új esztendőbe.
Nemcsak a nagyokat és a kicsiket,
hanem a jót és a rosszat is segítünk szétválogatni.
Rajtad is múlik, hogy milyen lesz
a 2015-ös év képregénye, meséje.
Derús, színes, Napsugaras új esztendőt
kívánunk mindenkinek!

BALÁZS IMRE JÓZSEF

Képregény

Ha a képregényemet rajzolom,
Az éppen a kellő alkalom,
Hogy belefeledkezz a történetembe,
És elindulj velem a végtelenbe.

Az első rész majd folytatódik,
A második utána biztos elbódít,
A harmadik résszel rekordot döntök,
S egyre többen lesznek a szuperhősök.

A képregényben egy másik világ van,
S egy ennél is kisebb a másik világban.
Nagyítóval kell föléhajolni,
Nagyokat s kicsiket szétválogatni.

SZŐCS MARGIT

Elszalasztott pillanatok

Teofil, a törpe egy kövön üldögélve merengett magában. Előtte, bokája magasságában a Jelen Pillanat hadonászott, pici, vékony hangján kiáltozva feléje:

– Teofil, Teofil, figyelj rám! Itt állok előtted. Hoztam egy paripát, pattanj a hátára, menj el a vásárba, vegyél ezüstvesszőt, fonj belőle kalitkát, adok bele madárkát.

Ám kiáltozhatott, hadonászhatott, Teofil se nem látott, se nem hallott, mert a tegnapijában hajkurászott dülva-fúlva egy elszalasztott pillanatot.

Ekkor a Jelen Pillanat felpattant a ló hátára, és úgy elillant, mintha ott sem lett volna.

Teofilnak máris újabb vendége érkezett: a Következő Pillanat. Ott állt előtte térdmagasságban, integetett, hangoskodott, rimánkodott:

– Ide nézz, Teofil, itt egy aranybirka, várja, hogy megnyírjad, gyapjából fonj fonalat, fonalából szőjél vásznat, vidd el a vásárba.

De integethetett, rimánkodhatott, mert Teofil az elmúlt órájában csatangolt dühösen a parittyájával. Éppen egy újabb elszalasztott pillanatra vadászott.

A Következő Pillanat pedig fogta az aranybirkát, és továbbállt.

Azonnyomban ott termett Teofil előtt a Következő Utáni Pillanat. Létrára állt, füttyült, sípolt, dobolt,

hogy felhívja magára Teofil figyelmét, és hangosbemondóval harsogta:

– Teofil, Teofil, pillants rám! Kezemben gyémánt-köszöntő. Tedd egy dobozkába, indulj vele napkeletnek, vágj át a tűz-mezőn, kelj át a jéghegyen. Háromágú folyó mentén áll egy halászkunyhó, abban egy habléány, tűzd a ruhájára.

Azonban dobolhatott, harsoghatott, ahogy csak tudott, mert Teofil, mintha megsüketült volna, csak ült, és merengett tovább. Az előző félórán kószált bánatosan, és lepkehálóval üldözte a frissen elszalasztott pillanatok raját.

– Álljatok meg, álljatok meg csak egy szóra – könyörgött.

De az elszalasztott pillanatoknak eszük ágában sem volt megállni.

– Hogyisne, amikor előtted álltam, annyit sem vetettél oda, hogy „kötőfék”. Pedig a lovamat kínáltam neked – kiáltotta vissza az egyik, s továtűnt vágózó, tüzes paripáján.

– Én aranybirkámat adtam volna neked, ha észre veszel, de te azt sem mondtad: „félkalap” – toldotta meg a másik, aranybárányát terelgetve.

– Gyémántköves köszöntőm szántam neked, és rám se hederítettél – méltatlankodott a harmadik, aki éppen most toppant át a Jelenből a Múltba. De mielőtt továtűnt volna a Múlt horizontján, még visszakíáltott: – Csak maradj magadnak, Teofil, és merengj köveden az idők végezetéig, te ostoba törpe!

Erre Teofil sértett önérzettel felpattant a kőről, és mérgesen dobbantott a lábával.

– Jaajj, jajj, jajj! Milyen figyelmetlen vagy, a sarkamra tapostál! Eppen elmenni készültem – mondta a Jelen Pillanat.

– Bocsánat – mormogta Teofil sajnálkozva.

– De mivel kiengeszteltél, még elmondom, hogy van egy szemüvegem, ébenfa a kerete, benne kristálylencse, aki ezt viseli, azt látja, ami van...

Ám nem fejezhette be mondókáját, mert Teofil fogta a lepkehálóját, és gyorsan lecsapott rá.

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

Halogatás

Mindjárt, rögtön megcsinálom,
ó, bár lenne kifogásom,
játszanom kell, sokat-sokat,
nem moshatok épp most fogat!
Hogy pakoljam el a váram?
Álljak elő pizsamában?
Lefeküdni? Ilyen korán?
Vessem le a koszos ruhám?
Mindjárt, rögtön, azon nyomban,
Ha nem lennék ily nagy gondban...

Nem játszottam, épp alig:
nem várhatna holnapig?

ELETFÁNAK GYÖKERE ÁGA • ELETFÁNAK KINCŐRZŐ KISKÖDMÖN

Brrr! Fáztok, kis barátaim? Kályhátokba tüzet fűjni nem tudok, de januári témám melengető lesz: ködmönről, bekecsről, subáról mesélek nektek.

Móra Ferencnek *kincskereső kisködmönt* hímezett szűcsmester édesapja, olyant, amely Küsmödi kétes gyémántjai helyett a lélek igazi kincseihez vezette el: becsületre, emberségre tanította.

A legszebb ködmönkéhez, amely Márton szűcs műhelyében valaha készült, puha, selymes báránybőröket válogatott édesapja, diófagombával barnára festette, és sok éjszakán át öltögette bundácskává: a nagy szűcsstű hetekig bujdokolt köztük, hol elveszve, hol felcsillanva, mint egy játékos napsugár. Színes selyemmel ráhímezte erdő, mező, kiskert virágait, sőt az öreg malomházat is. Hogy akármerre jársz-kelsz a világban, mindig a szülőházadban melegedj – mondta fiának Márton szűcs. Végül zöld irhával szegte, s eperfájuk ágából gombokat faragott rá.

*A hó fehér, selymes, sűrű, puha,
úgy takarja be, mint meleg suba,
s a téli zöld, mely hegyig belevész,
az rajta zöld irhábul a szegés.*

Híres, amit varrt, ködmön és suba, neve sokáig él a faluba'. Szerte a Kárpát-medencében szinte minden falunak megvolt a maga remekes szűcse, minden vidéknek a jellegzetes szabásvonala, díszítésmódja. A báránybőr a testet, a jelképes minták a lelket melegítették.

A ködmön a fürtös szőrű racka juh vagy a kecske bőrből készült ujjas kabát, a mellény, a melles, a lajbi ujjatlan. A gyermekek, asszonyok rövidebb ködmönt, a férfiak hosszabbat viseltek, munkára egyszerű, egyenes vonalút, ünnepre karcsúsítottat, gazdagon díszítettet. A színes bőrből szabott, rávarrt mintát irházásnak, a selyem- vagy gyapjúhímzést virágozásnak nevezték. Az ujj prémje lehajtva a kesztyűt pótolta.

Őseink kétoldalt hasított ködmönje a lovaglást könnyítette meg. Mátyás király serege számára 8000 ködmönt csináltatott. A huszárok posztóval borított ködmönét menteködmönnek, a gyermekek hasonló kabátját huszárkának nevezték.

Hát a bekecs? Tavaly meséltem, hogy ez a prémes, zsinóros ködmön (ma már inkább bundamellény)

Bekes Gáspárról, Báthory István erdélyi fejedelem és lengyel király hadvezéréről kapta a nevét. Hozzánk lengyel közvetítéssel került vissza, de azért ne felejtjük el magyar eredetét.

A cselédnek bérébe járt az egyszerű hosszúködmön. A szépen irházott, hímzett cifraködmönt házassulandó korában kapta a legény, hozományként a leány, s halálukig ez maradt a téli ünneplőjük.

Kifordítom, befordítom, mégis bunda a bunda. A suba vagy bunda a pásztor, a fuvaros, a vásáros számára nélkülözhetetlen, földig érő, bő, juhbőr palást volt. A juhász hidegben befelé, melegben kifelé fordította, ha botjára támaszkodott, karja alá gyűrte támasztéknak, feltekerve szék lett belőle, bottal kitámasztva árnyékot adó sátor, éjjel derékalj, párna és takaró. Szőréről lepergett az eső, de csak akkor, ha nem mosták, fehérítették. Bizony nehéz is, bűdös is, zsíros is volt. 1745-ben a váci püspök elrendelte, hogy a szolnoki lakosok a kiállhatatlan zsíros szag miatt juhászbundában a templomba lépni ne merjenek.

A pásztorsubát 6–8 zsíros juhbőrből varrták juhbélből sodort húrral vagy bőrből hasogatott szironnyal. Az ünneplő suba bővebb volt. 20–24 finom, mosott báránybőrből varrták, sárga földdel okkersárgára, taplóval vöröses-barnára festették, irházással vagy hímzéssel díszítették. Gallérként egész báránybőr került rá, mely ősi viseletünket, a vállra vetett kacagányt idézte.

Tele buksza, nagy a bunda! A suba annál bővebb és díszesebb volt, minél gazdagabb, tekintélyesebb volt a viselője. Az öregnek méltóságot, a fiatalnak délceg tartást, a járásnak hullámozó ritmust kölcsönözött. Rövidebb változata, az asszonysuba a módos asszonyokat burkolta be melegen.

Párosítsd a nevet a képpel:

1. asszonysuba
2. pásztorsuba
3. ünneplő suba
4. bekecs
5. ködmön

Műanyag kabátunk csak egy-két telet tart, s közben azt sifiteli sürgetőn: „Fuss-fuss!” De jó lenne virághímes, báránybőr kisködmönt viselni, mely egy életen át egyenesre igazítja gerincünket, szavunkat, végül pedig szépen kibújik belőle a tündér, és elődbe áll: „Mit parancsolsz, édes gazdám?”

Zsigmond Emese

Novemberi megfejtések: Az alsóíng a testet és az ember bensőjét, a lelket is melegítette, fehérsége a lélek tisztaságát jelképezte. A magyar népviselet jellegzetes színei a piros, a fekete, a fehér, a zöld.
Nyertesek: a marosvásárhelyi L. Rebreanu Iskola III. E, a szászrégeni A. Maior Iskola IV. B, a lövétei III. B osztály.

MÁTÉ-WÁTZEK ORSOLYA

Matyó lakodalom

Réges-régen, olyan régen, hogy talán igaz is, nem is, élt egy szép és okos lány Mezőkővesden. Ez az okos lány megtetszett a bíró fiának, aki okosságban szintúgy nem szenvedett hiányt. Akinek valami ügyes bajos dolga akadt, hozzájuk fordult tanácsért. Áldották is őket nagy eszükért és jószágukért.

A bíró fia úgy döntött, hogy ő biz feleségül veszi az okos lányt. Illendően megkérte a kezét a szüleitől, akik jószívvel oda is adták neki.

Igen ám, de a bírónak már nem volt ennyire jó a szíve, hallani sem akart a házasságról. Búsultak

a szerelmesek, hiába a nagy okosságuk, nem tudták, mivel enyhítsék meg a bíró kemény szívét. A bíró szívtelenségének hamar híre ment a faluban, s titokban mindenki a fiatalok pártjára állt, de a bíróval senki nem mert ellenkezni.

Volt a faluban egy ravasz jegyző, aki szemet vetett az okos lányra. Azt tanácsolta a bírónak, hogy tegye próbára a fiatalokat. Ha a próbát kiállják, tarthassák meg a lakodalmat, ha nem, akkor az emberek is belátják majd, hogy nem egymásnak valók.

Így is tett a bíró, hívatta a fiát s az okos lányt. Közölte velük, hogy áldását adja rájuk, de van két kívánsága. Az okos lánytól azt kérte, hogy menyasszonyi koszorúját a nyár legszebb virágaiból kösse, a fiától pedig azt, hogy vőlegényként csak akkor lépjen be a templomba, ha olyan magas lesz, mint a násznagy. Egy hét múlva várja őket a násznéppel együtt a templom előtt.

Hej, de milyen ravasz és álnok kérések voltak ezek! Hogyan készíthetne az okos lány télen koszorút a nyár legszebb virágaiból, és hogyan léphetne be a templomba a vőlegény, amikor egy fejjel kisebb a násznagnál?

– Aztán betartsa kend az ígéretét! – szólta az okos lány, majd sarkon fordult, s hazament.

Boltról boltra járt, megvette a legszebb papírokat, gyöngyöket, viaszos anyagokat, s egy hétig ki sem mozdult a házból.

A bíró fia sem volt rest. Minden nap eljárt a kalaposmesterhez, majd hazament, és dalolva készített valamit, amire már mindenki nagyon kíváncsi volt.

Egy hét elteltével a násznép ott tolongott a templom előtt. Középen a bíró, mellette pedig a jegyző mosolygott a bajusza alatt. Senki nem hitte, hogy eljön a mátkapár. De ki mit hitt, az most lényegtelen, mert behajtott a templom elé a lakodalmi hintó, s kiszállt belőle a menyasszony. Fején különösen nagy és díszes koszorú, világoskék, rózsaszín, fehér papírrózsákból, a nyár legszebb virágaiból kötve.

Mellette ott állt kicsi, de annál magasabb kalappal a vőlegény, s csakugyan akkorának tűnt, mint a násznagy. Földhöz csapta kalapját a jegyző, de a bíró megatódva ölelte át a fiatalokat, s így szólt hozzájuk:

– Jó eszet adott néktek az Isten, ezért nem állom többé útját boldogságotoknak.

Nagy vidámság támadt, s a násznép dalolva indult a lakodalomba:

Akinek nincs semmi dolga, jöjjön a lakodalomba!

Kappan, csirke, vadliba, gyere, pajtás, lagziba!

Matyóföld az Alföld északi részén, a Bükk lábánál fekszik. Szíve, központja Mezőkövesd. Városi rangját s talán a matyó nevet is Mátyás királytól kapta. A matyó szóhoz mindenki a hímzést és a lakodalmast társítja. Díszes viseletükre illik a mondás: *Hadd korigjon, csak ragyogjon.* Vagyis inkább koplaltak, de a gazdagon hímzett, rojtozott, fodrozott selyem, bársony ünneplőnek, a cifra ködmönnek a legszegényebb családban is el kellett készülnie. Kis Jankó Bori íróasszony szájrózsás mintája ma már az egész világon ismert. A matyó hímzés 2012-ben felkerült az UNESCO szellemi kulturális örökség listájára. A virágpompás menyasszonyi párta és a szokatlanul magas vőlegénykalap meséje Máté-Wátzek Orsolya újévi ajándéka a Napsugár olvasói számára.

A három tündér

Népmonda

Élt egykor Hunyad vármegyében három szép aranyhajú tündér. Az egyik a dévai, a másik az aranyi, a harmadik a Kolc-hegyen lakott. Úgy szerették egymást, mint jó testvérek. Sokszor összejöttek hol a dévai, hol az aranyi hegyen, hol pedig a Kolc tetején. Mikor a lemenő nap sugarai pirosra festették a hegyek csúcsait, ők táncra perdültek, és vigadoztak, mulatoztak. Emberi szem nemigen látta őket, mert amikor ember közeledett feléjük, azonnal felhőbe burkolóztak, s eltűntek, mintha a szél vitte volna el mindhármukat. Egyszer azonban gond költözött középük. A hideg tél-e vagy az emberek palotáinak és gyönyörű házainak látása, máig sem tudhatjuk, azt a gondolatot érlelte meg bennük, hogy várat építsenek maguknak. Olyan szépet, olyan nagyot, amilyen a daliás hősöknek van. Vagy még annál is

szebbet és nagyobbat. A várat mindegyik a maga hegyére akarta építeni.

Összebeszéltek, hogy egyszerre fognak az építéshez. Egy éjszaka úgyszólván felépül a vár. Tündérnek nem kell ahhoz sok idő.

– Ha a jó Isten megsegít – mondá a dévai tündér –, este hozzáfogok az építéshez, és reggelre el is készülök vele.

– Isten segítségével én is felépítem egy éjjel váramat – szolt a kolci tündér.

Az aranyi tündér rosszkedvű és ingerült volt, s mérgesen kifakadt:

– Nekem nincs szükségem Isten segítségére, meglátjátok, reggelre mégis állni fog a váram.

Este mind a hárman hozzáfogtak az építéshez. Mikor a pirkadó hajnal első sugara előtűnt a hegyek közül, mosolyogva pihent meg a dévai és kolci tündér gyönyörű várán. Az aranyi tündér is épített, de reggelre összeomlott a vára, s a felkelő nap sugarai csak a romjain játszodozhattak.

A gonosz tündér kitekintett, és látta, hogy a dévai meg a kolci vár felépült. Irigység fogta el szívét, hogy a másik két tündér túltett rajta. Azonnal bosszúra gondolt.

– Csak örüljetek, úgysem soká örvendhetek! Romba döntöm én váraitokat, amint az enyémet romba döntötte a sors!

Felkapta óriási vakolókanalát, s a Kolc vára felé hajította, de nem volt elég nagy a dobás ereje, s a kanál feleúton a földre esett. Ahol belefűrődött a földbe, nagy, kanál alakú nyílás támadt, mely azonnal megtelt meleg vízzel. A bő és meleg forrás ma is megvan, beteg emberek fürödnek benne, s egészségesse válnak a vizétől. A kanál alakú mélyedésről mai napig is Kalánnak hívják ezt a helyet.

Az aranyi tündér fogta a másik óriási vakolókanalát, megforgatta a levegőben

sokkal erősebben, mint előbb, s Kolc vára felé hajította.

Most oly erős volt a hajítás, hogy a kánál elrepült Kolc vára fölött, s leütötte a mögötte égbe nyúló havas legmagasabb csúcsát. Ma is olyan, mintha késsel vágták volna le a tetejét. Azóta hívják ezt a havast Retyezátnak, ami román nyelven azt jelenti: lemetszett, levágott, csonka.

Az aranyi gonosz tündér látva, hogy terve nem sikerült, nagy búsulásnak adta magát. A Jó Isten segítségét csupán dac-

ból még most sem kérte, társai pedig őrizkedtek tőle, mint gonosz lélektől. Magára maradt. Addig búsult, míg meg nem halt.

Az aranyi hegyen már nyoma sincs a várromnak. Maga a hegy is omladozik, málladozik, mintha tündérátok volna rajta.

A dévai és Kolc-hegyi tündérek várai pedig állottak sok-sok ezer éven át, és sok di-csőségnek voltak tanúi. Még romjaikban is csodaszépek, mintha első tündérgazdáik ma is bennük laknának.

Kőosztováta

Népmonda

Szelíden, vigyázón és egyben intőn emelkedik az ég felé Kis-Somlyó mögött a Nagy-Somlyó kettős csúcsa.

Régen itt erős vár állott. Úra jószágos volt, népe dolgoz, szerény, istenfélő. Ám ahogy a legjobban megrostált búza közé is keveredik olykor pelyva, a csikországiak között is akadt istentelen. Ilyen volt a várúr felesége. Nem érdekelte őt az ünnepnapok szentsége, nem tartotta a böjtöket sem, egyre csak osztovátájában ült, és szőtt napestig.

– Az Úr maga is megpihent a hetedik napon – fedtte meg komaasszonya egy alkalommal –, és a vasárnapokat a lélek és test pihenésére rendelte. Vétkezel hát, ha ezt a szent parancsot megszeged!

A kevély várúrnő így vágott vissza:

– Ugyan miért hagynám abba? Majd akkor pihenek, ha elfáradtam. A magam parancsára és nem a máséra hagyom abba.

– Megver az Úristen egy szép napon, meglásd – figyelmeztette jóakarója.

– Akár ver, akár nem, amit elkezdtem, azt meg nem szakítom.

Alig mondta ki az utolsó szót, a jóslat szempillantás alatt beteljesedett. Elnehezedt tüsténkedő karja, moccanni sem tudott többé. Kővé dermedt osztovátástól.

A Nagy-Somlyó közelében most is látni azt a sziklaalakzatot, mely formájában őrzi a munkája és istentelensége örök rabjává lett asszonyt. Az istenfélő nép így emlegeti ma is: Kőosztováta.

Elmondta a dévai Grumezescu Naomi és a marosvásárhelyi Moldovan Anita Györgyi a marosvásárhelyi Regemondó Versenyen

DERÜLJ, DERÜLJ!

SZŐCS MARGIT

Sárkányéknál

- Apjuk, fiunk mitől bömböl?
- Felpofoztam, mert hirtelen elvesztettem mindhét fejem.
- És a lányunk miért zokog?
- Mert úgy érzi, szörnyű hátrány, hogy az anyja házisárkány.

CSEH KATALIN

Iskolában

Sárkányiskolában
A sárkánygyerek
Mire használ vajon
Sok sárkányfejet?

Az első fő verset tanul,
A második meg csak bambul,
A harmadik zenét hallgat,
A negyedik fáj és jajgat.
Az ötödik mit tanulmányoz? Tűzmadarat.
A hatodik a pad alatt majszol parazsat.
A hetedik suttogja: jó a sárkánykoszt?
A nyolcadik számol, szoroz vagy tán oszt,
A kilencedik keresztretjtvényt fejt,
A tizedik valami rosszat sejt,
A tizenegyedik sárkány-térképet nézeget,
S az utolsóból szárnyra kel a sárkány-képzelet.

LÁSZLÓ NOÉMI

Sárkány

Ibolya fejem ásít,
két ablakot is rám nyit.

Lila fejem dúdol,
vizet hoz a kútról.

Kék fejem vidáman
beveti az ágyam.

Zöld fejem találgat:
kapok-e ma szárnyat?

Sárga fejem írja:
fogj levélpapírra.

Narancs fejem értem
szikrázik az égen.

Piros fejem hallgat,
mosolyog, s elaltat.

WEÖRES SÁNDOR

Hétfejű

Iszapos tóból
száz karika száll,
a hétfejű sárkány
odalenn pipál,
folyton füstöl
hét fekete szája,
fűzfagyökből
hét öblös pipája,
békalencséből
vágott dohányja,
vízitök-levélből
hét hálósapkája.
Amikor haragos,
kavarog a katlan,
hét pipakupakja
nagyot csattan.

TÓTH ÁGNES

Sárkány- torok

Fájdogál a sárkány torka,
Szól a doki: – Egy kis torma
enyhítené ezt a náthát,
igyon forró, mézes zsályát.

– Jaj, csak azt ne – szól a nénye –,
Forró tea dehogy kéne,
Hisz torkából ez a beste
Tüzet okádott az este.

Most is tűzforró a helye,
És hét nyakán a hét feje
Épp úgy tüzel, mint a torka,
Jobb lesz a jég, mint a torma.

Szól a doki: – Akkor legyen,
négyóránként fagyit egyen.
De gigáját mindenképpen
Jól ki kell kotorni, kérem.

Sok a korom, amint látom,
Attól köhög kis barátom.
Hogy tisztuljon, s nyerjen erőt,
felírok egy kéményseprőt.

MEGAY LÁSZLÓ

Sárkány

Nem a hegyen, sem a völgyben,
hanem egy nagy mesekönyvben,
nem oly régen, mostanában
sárkány lakott egymagában.
Zord az élet, nem derű
sárkánynak, ha hétfejű.
Ha köszöntik – Jó napot! –,
emelhet hét kalapot.

EGYMÁSRA UTALVA

Nemcsak a szőlősgazda dühös, a ragadozó madár sem bír ekkora seregélyhaddal

A kicsik a pingvinoviban, a szülők nyugodtan indulhatnak halászni

Számos faj egyedei nem magányosan élnek, hanem csapatba tömörülnek. Mi ennek az előnye?

Több szem többet lát. Míg a csapat táplálékot keres vagy pihen, az őrszemek éberen figyelnek, és jelzik a veszélyt, ha pedig elfáradnak, váltják egymást.

Csapatban az egyedek nagyobb biztonságban vannak. Amint feltűnik egy ragadozó madár, a seregélycsapat azonnal „zárja sorait”. Na hiszen – gondolnád – mi sem könnyebb a ragadozónak, mint lecsapni a sűrűjére. A valóságban azonban szinte lehetetlen megcélozni és kiemelni egy példányt az állandóan nyüzsgő, kavargó tömegből. A ragadozóknak csak úgy van esélyük, ha egy egyedet sikerül „leszakítaniuk”, s azt veszik üldözőbe.

A csérek, flamingók, pelikánok, pingvinek csapatosan költenek. Egy magányos fészket könnyebb kirabolni, mint a telep belsejében levőt, amelyet a csoport tagjai együttesen védelmeznek.

A páviánok kicsinyei „óvodába” járnak, azaz néhány felnőtt állat vigyáz a csapat összes kicsinyére. Ha egy-egy nagyobbacska kamasz durvaskodni kezd a kicsikkel, azon nyomban ott terem egy felnőtt, és „móresre tanítja”.

A magasabb rendű állatok csapata jól szervezett. A vonuló páviánseregéből legelőször 4–5 erős hím indul neki a nyílt terepnek. A felderítők minden útba eső fára felkapaszkodnak, hogy idejében jelezzék a csapatnak a távolban feltűnő ellenséget. Az előőrsöt a derékhad követi: elől a fiatal hímek és gyermektelen nőtények, majd – „hétpróbás” harcosok gyűrűjében – az anyák a csecsemőkkel és a már önállóan

Kiskópé

Melyik két kedvelt madarunk keresi csak az őszi és tavaszi vonuláskor a többiek társaságát, és él külön családokban az év többi részében?

Novemberi megfejtések: A haleledelként ismert vízibolha alakja, mozgása akár a bolháé, de nem bolha, hanem pici rákfajta: levél-lábú rák. **Nyertesek:** a csernátoni Végh Antal Iskola IV. osztálya; az erdőszentgyörgyi IV. C; a tasnádi II. C osztály.

mozgó kicsinyekkel. A menetet az utóvéd hímek csapata zárja.

Ki a vezér? Az elefántcsordát egy tapasztalt, öreg elefánttehén vezet. Ő ismeri legjobban a környéket, tudja, merre van ivóvíz, hol érdemes megpihenni, falatozni. Vezérszerepét életé végéig megtartja, a csapat tagjai – elefánttehének, borjak és kamaszkorú, fiatal bikák – feltétel nélkül követik. A kifejlett bikák csak szaporodás idején keresik fel a csapatot, különben jobban szeretnek a gyermekzsivajtól távol tartózkodni.

A gímszarvasoknál is egy öreg tehén a csordavezér. A bikák csak a pázás idején jelennek meg, és mérik össze erejüket. Ilyenkor vérre megy a párbaj, de az év többi részében együtt legelésznek a „férfiklubok” tagjai.

A gorilláknál az ezüsthátú „basa” az úr. Ezt a mellkasán dobolva és ordítózva közhírré is teszi. Rátermettségét azonban nap mint nap bizonyítania kell. Ha a „nagyúr” nem vezet hárémét elég biztonságos alvóhelyekre, elég bő táplálék- és vízforrásokhoz, és nem tanúsít halálmegvető bátorságot a leopárdal vagy más ellenséggel szemben, „hölgyei” rendre faképnél hagyják, és a szomszédhoz pártolnak át.

BITAY ÉVA

Ha megnövök, harcos leszek, és megvédelek, anya – ígéri a páviánfiú

Elefántnagymama nemcsak mesét mond, hanem ő a csorda vezére

Mit gondol...

a kutyas? A legráfásabb ötleteket közöljük.

MIT GONDOL A KIS CSIGA, HÁT A NAGY?

- Hé, te pici! Mit csigulsz ott lent? – Ne meresztgesd a nagy botszedem, én is megnövök.
- Negyedem nem vagy!
- Azt hittem, hogy óriások csak a mesében vannak.
- Félre az utamból, mert házzal jövök! – Hát én nem?

Gädälean Dávid, Kolozsvár, Mihók Alexandra, Gyergyószentmiklós, Szilveszter Szilvia, Kibéd, Kelemen Emőke, Lövéte

JANUÁR

- 1 Cs **Újéü**, Fruzsina
2 P Ábel, Ákos
3 Sz Benjámin
4 V Angéla, Hunor
5 H Árpád, Simon
6 K Cáspar, Meryhert, Boldizsár
7 Sz Atilla, Attila, Etele
8 Cs Gyöngyvér, Szörény
9 P Marcell
10 Sz Melánia
11 V Ágota, Alpár
12 H Ernő
13 K Veronika
14 Sz Bódog
15 Cs Lóránt, Loránd
16 P Bendegúz, Gusztáv
17 Sz Antal, Antónia
18 V Piroska
19 H Sára
20 K Fábán, Sebestyén
21 Sz Ágnes
22 Cs Artúr, Vince
23 P Zelma, Rajmond
24 Sz Erik
25 V Pál
26 H Ába, Paula, Vanda
27 K Angelika
28 Sz Károly, Karola
29 Cs Adél, Emőke, Éta
30 P Gellért, Gerda
31 Sz Marcella

FEBRUÁR

- 1 V Csanád, Ignác
2 H Apor, Karolina
3 K Balázs, Nimród
4 Sz Janka, Csenge
5 Cs Taksony
6 P Dorottya, Dóra
7 Sz Tótor, Rómeó
8 V Aranka
9 H Abigél, Alex
10 K Elvira
11 Sz Dezső, Zete
12 Cs Lívia, Lidia
13 P Ella, Linda, Kadocsa
14 Sz Bálint
15 V Kolos, Georgina
16 H Julianna, Marót
17 K Donát
18 Sz Bernadett, Nemere
19 Cs Zsuzsanna
20 P Aladár, Álmos
21 Sz Eleonóra
22 V Gerzson
23 H Alfréd, Gyopár
24 K Mátyás, Solt
25 Sz Géza
26 Cs Dénes, Edina
27 P Ákos, Bátor
28 Sz Elemér

MÁRCIUS

- 1 V Albin, Levente
2 H Dalma, Magor
3 K Kornélia
4 Sz Kázmér
5 Cs Adorján, Olivér
6 P Leonóra, Frigyes
7 Sz Tamás
8 V Zoltán, Apolka
9 H Franciska, Fanni
10 K Ildikó
11 Sz Aladár, Szilárd
12 Cs Gergely
13 P Ajtony, Szende
14 Sz Matild, Pólka
15 V **Nemzeti ü.**, Kristóf
16 H Henrietta
17 K Gertrúd, Gyarmat
18 Sz Sándor, Ede, Kászón
19 Cs József, Bánk
20 P Klaudia, Koppány
21 Sz Benedek, Bence
22 V Beáta, Horka
23 H Botond, Emőke
24 K Gábor
25 Sz Irén, Írisz, Zsolt
26 Cs Evelin, Emánuel
27 P Hajnalka, Alpár
28 Sz Johanna
29 V **Virágvasárnap**, Márk
30 H Zalán
31 K Árpád, Benő

MÁJUS

- 1 P Etele
2 Sz Zsigmond
3 V **Anyák napja**, Irma
4 H Mónika, Flórián
5 K Irén
6 Sz Tamara, Szilas
7 Cs Dalma, Gizella
8 P Somogy
9 Sz Gergely, Gergő
10 V Antónia, Pálma
11 H Ferenc, Imola
12 K Pongrácz
13 Sz Szervác, Mátka
14 Cs Bonifác, Bars
15 P Zsófia, Szonja
16 Sz Botond, Mózes
17 V Andor, Ede
18 H Erika, Erik
19 K Milán, Sára
20 Sz Hanna
21 Cs Szilárd
22 P Júlia, Rita
23 Sz Szabolcs
24 V **Pünkösöd**, Eszter
25 H **Pünkösöd**, Orbán
26 K Fülöp, Evelin
27 Sz Nándor
28 Cs Emil, Csanád
29 P Magdolna
30 Sz Janka, Johanna
31 V Angéla, Angyalka

ÁPRILIS

- 1 Sz Hugó
2 Cs Áron, Ond
3 P Buda, Richárd
4 Sz Ambrus, Csaba
5 V **Húsvét**, Vince
6 H **Húsvét**, Vilmos
7 K Ármin, Orsolya
8 Sz Dénes
9 Cs Dömötör
10 P Zsolt
11 Sz Leó, Szaniszló
12 V Gyula, Alpár
13 H Ida
14 K Tibor, Tiborc, Tas
15 Sz Emese
16 Cs Csongor, Győző
17 P Rudolf
18 Sz Andrea, Ilma
19 V Emma, Kocsárd
20 H Apor, Tivadar
21 K Zsombor
22 Sz Csilla, Noémi
23 Cs Béla
24 P György, Györgyi
25 Sz Ajánácska, Márk
26 V Boglárka, Ervin
27 H Zita, Gyöngyvér
28 K Bulcsú, Valéria
29 Sz Péter, Tihamér
30 Cs Ibolya, Kitti, Buda

JÚNIUS

- 1 H **Gyermeknap**, Tünde
2 K Kármén, Anita
3 Sz Klotild
4 Cs Ildikó, Bulcsú
5 P Rózsa, Kund
6 Sz Emőke, Norbert
7 V Róbert
8 H Medárd
9 K Félix
10 Sz Margit, Gréta
11 Cs Barna, Barnabás
12 P Villó, Virág, Sebő
13 Sz Antal, Anetta
14 V Vazul
15 H Jolán, Vid
16 K Arany, Zsind
17 Sz Laura, Töhötöm
18 Cs Levente, Viola
19 P Gyárfás
20 Sz Keve, Zajzon
21 V Alajos
22 H Paulina, Döme
23 K Zoltán, Hajna
24 Sz Iván
25 Cs Vilmos, Koppánd
26 P János, Pál
27 Sz László, Ünöke
28 V Irén, Iringó
29 H Péter, Pál
30 K Bese, Tihamér

CSILLAG ISTVÁN rajzai

JÚLIUS

- 1 Sz Annamária, Renáta
- 2 Cs Ottó
- 3 P Kornél, Soma
- 4 Sz Berta, Ulrik
- 5 V Emese, Sarolta
- 6 H Csaba, Ung
- 7 K Dónát, Tárján
- 8 Sz Ellák, Teréz
- 9 Cs Lukrécia, Vera
- 10 P Amália
- 11 Sz Nóra, Lili, Csengele
- 12 V Izabella, Dalma
- 13 H Jenő
- 14 K Örs, Ulrik
- 15 Sz Henrik, Örkény
- 16 Cs Enikő, Valter
- 17 P Endre, Elek
- 18 Sz Cecília, Frigyes
- 19 V Emília, Alfréd
- 20 H Illés, Bátor
- 21 K Dániel, Daniella
- 22 Sz Mária-Magdolna
- 23 Cs Lenke
- 24 P Kinga, Kincső
- 25 Sz Kristóf, Jakab
- 26 V Anna, Panna
- 27 H Olga, Gyölk, Tardos
- 28 K Ince, Délcég
- 29 Sz Bea, Márta, Flóra
- 30 Cs Judit, Jutta, Csala
- 31 P Oszkár

AUGUSZTUS

- 1 Sz Boglárka, Szerényi
- 2 V Lehel
- 3 H Hermina, Bács
- 4 K Domonkos
- 5 Sz Krisztina, Zita, Kende
- 6 Cs Berta, Bettina
- 7 P Ibolya, Csiperke
- 8 Sz Gusztáv, Sudár
- 9 V Emőd
- 10 H Lőrinc, Bianka
- 11 K Zsuzsa, Tiborc
- 12 Sz Klára, Delinke
- 13 Cs Csongor, Ipoly
- 14 P Marcell, Özséb
- 15 Sz Mária
- 16 V Ábrahám
- 17 H Jácint
- 18 K Ilona
- 19 Sz Huba
- 20 Cs Szent István, Vajk
- 21 P Sámuel, Hajna
- 22 Sz Menyhért, Ella
- 23 V Bence, Farkas
- 24 H Bertalan, Vázsoy
- 25 K Lajos, Koppány
- 26 Sz Endre, Rita
- 27 Cs Gáspár, Kincső
- 28 P Ágoston, Mózes
- 29 Sz Beatrix, Erna
- 30 V Róza, Rózsa, Szalárd
- 31 H Erika, Bella

SZEPTEMBER

- 1 K Egyed, Egon
- 2 Sz Rebeka
- 3 Cs Hilda, Szende, Turzó
- 4 P Rozália
- 5 Sz Alpár, Lőrinc, Viktor
- 6 V Ida, Zakariás
- 7 H Regina, Ivor, Ungocsa
- 8 K Mária, Adrienn
- 9 Sz Ádám
- 10 Cs Ákos, Hunor, Mikolt
- 11 P Jácint
- 12 Sz Mária, Ibolya, Agárd
- 13 V Kornél, Csele
- 14 H Szeréna, Roxána
- 15 K Enikő, Melitta, Bata
- 16 Sz Edit, Pille
- 17 Cs Ludmilla, Zsófia
- 18 P Diána
- 19 Sz Hajnalka, Vilma
- 20 V Melinda, Kál
- 21 H Máté, Ilka
- 22 K Mór, Mór
- 23 Sz Etelka, Tekla, Pöske
- 24 Cs Gellért, Zóbor
- 25 P Adorján, Kende
- 26 Sz Juszttina, Balassa
- 27 V Albert, Adalbert
- 28 H Vencel, Csoma
- 29 K Mihály, Uzonka
- 30 Sz Jeromos

OKTÓBER

- 1 Cs Malvin
- 2 P Petra, Imola
- 3 Sz Helga, Sebős
- 4 V Ferenc
- 5 H Atilla, Aurél
- 6 K Renáta, Kadosa
- 7 Sz Amália
- 8 Cs Etelka, Koppány
- 9 P Dénes
- 10 Sz Gedeon, Szellő
- 11 V Brigitta
- 12 H Miksa
- 13 K Kálmán, Batu
- 14 Sz Helén, Livia
- 15 Cs Teréz, Tálto
- 16 P Gál
- 17 Sz Hedvig, Szilamér
- 18 V Lukács
- 19 H Nándor, Ferdinánd
- 20 K Irén, Vendel, Villám
- 21 Sz Orsolya, Iringó, Zselyke
- 22 Cs Előd, Tilda
- 23 P Nemzeti ú, Gyöngyvér
- 24 Sz Salamon
- 25 V Blanka, Bianka
- 26 H Demeter, Dömötör
- 27 K Szabina
- 28 Sz Simon
- 29 Cs Nárcisz, Zenő
- 30 P Kolos, Vitéz
- 31 Sz Farkas

NOVEMBER

- 1 V Marianna, Itala
- 2 H Ilka, Ingrid, Turul
- 3 K Győző
- 4 Sz Károly, Karolina
- 5 Cs Imre
- 6 P Lénárd, Méhike
- 7 Sz Rezső, Rudolf, Türije
- 8 V Zsombor, Lehel
- 9 H Tivadar
- 10 K Delinke, Réka
- 11 Sz Márton, Kaplony
- 12 Cs Jónás, Ába, Csát
- 13 P Szilvia, Bulcsú
- 14 Sz Aliz, Berke
- 15 V Albert, Lipót
- 16 H Ödön
- 17 K Hortenzia, Gerő, Érd
- 18 Sz Jenő, Kartal
- 19 Cs Erzsébet, Zsóka
- 20 P Jolán
- 21 Sz Ilma, Olivér, Úz
- 22 V Cecília, Csilla, Nyék
- 23 H Kelemen
- 24 K Emma, Flóra
- 25 Sz Katalin, Csete
- 26 Cs Árpád, Virág, Kötöny
- 27 P Elemér, Leonárd
- 28 Sz Stefánia
- 29 V Advent 1. u., Taksony
- 30 H Andras, Andor

DECEMBER

- 1 K Elza
- 2 Sz Aranka, Melinda
- 3 Cs Ferenc, Olívia
- 4 P Borbála, Boróka
- 5 Sz Vilma
- 6 V Advent 2. u., Miklós
- 7 H Ambrus, Ányos
- 8 K Mária
- 9 Sz Gyöngyi, Bojta
- 10 Cs Judit
- 11 P Árpád, Lehel
- 12 Sz Gabriella
- 13 V Advent 3. u., Luca
- 14 H Huba, Szilárd
- 15 K Detre
- 16 Sz Aletta, Etelka
- 17 Cs Lázár, Olimpia
- 18 P Ákos, Augustza
- 19 Sz Viola
- 20 V Advent 4. u, Domonkos
- 21 H Tamás
- 22 K Anikó
- 23 Sz Győző, Viktória
- 24 Cs Ádám, Éva
- 25 P Karácsony, Kerecsen
- 26 V Karácsony, István
- 27 Sz János
- 28 H Apor, Kamilla
- 29 K Tamara, Üdvöske
- 30 Sz Dávid, Zoárd
- 31 Cs Szilveszter, Szittya

Kvak a Büdösben

ZSIRAY LÁSZLÓ

Erdei szilveszter

Csili-csili-csilíngelget
icipici csengő,
a szél-postás meghívót hoz,
vár a kerek erdő.

Felöltözöm jó melegen,
veszem hátizsákom,
örvendezve elindulok,
lovagolom szánkóm.

Napsugár a téli ködnek
fittyet hányva bólint,
fagyöngyökben gyönyörködöm,
riadó rigó int.

Búzáat hintek az őzeknek,
éhes szarvasoknak.
Róka, mókus, tuskésdisznó
vígán várakoznak.

Az erdei vadállatok
szelíden ünneplő
szilveszteri köreibe
jön az újesztendő.

Boldog új esztendőt kívánok!

Mielőtt elindulnánk 2015 első barangolására, hadd olvassak fel nektek egy szilveszteri verset. Szerintem igazán ránk illik.

Most pedig lássuk, hol is van az a furcsa és korántsem hívogató nevű hely, ahová ebben a hónapban tekergünk. Tudjátok, mi a Büdös? Nem más, mint egy mofetta. Jó, jó, de mi a mofetta? Az pedig a földből feltörő kénes, szén-dioxidos gázömlés. Olasz szó, pontos jelentése bűzös kitörés.

Ha bűzös, miért megyünk oda? Azért, mert már a régiek rájöttek, hogy a büdös gáznak gyógyító ereje van. Enyhíti a reumát, a gerincfájdalmakat, az ízületi gyulladásokat, a magas vérnyomást, az anyag-

cserezavarokat... És még sokáig lehetne sorolni.

Íme egy újabb remek példája az anyatermészetben rejlő számtalan gyógyulási lehetőségnek. A mofetták gödrébe üllőalkalmatosságot készítettek, föléje mofettaházat építettek. S mivel a gyógyulni vágyóknak szállásra, étkezésre is szükségük volt, fürdővárosok alakultak ki körülöttük.

A Kárpát-medence ölelésében sok ilyen mofettafürdő van. Most egyik székelyföldi mofettába, a csíkszentimrei Büdösbe viszlek el titeket, amelynek gyógyerejét 1920 óta ismerik és használják.

A Hargita gerincén vagyunk, körülbelül 1200 méter tengerszint feletti magasságban. Autóval Csíkszentkirályról vezet ide az út a Nagynos patak völgyében, az Előhágón át. Bár most már nem olyan pezsgő itt az élet, a hétvégi há-

zak sokasága elárulja, hogy nemrég még sok orvos küldte ide gyógyulni betegeit.

A mofetta előtt faragott oszlop áll köszönetképpen a gyógyulásért, és annak emlékére, hogy a legenda szerint legelőször egy pásztort gyógyított meg a kénes gáz.

A fenyőóriások közt ösvény visz a mofettagödrök fölé épült, hangulatos kis faházakhoz. Fürdőknek nevezzük őket, bár nincs bennük víz. A betegek nem lubickolnak, hanem „szárazon”, a szivárgó gázban üldögelnek.

A mofetta használatára nagyon oda kell figyelni. A fürdő szintekre van osztva. Bent a gödörben a legnagyobb, a széle felé kisebb a feltörő gáz sűrűsége. A gödör alján kb. 98% széndioxid és 2% kén mérhető. A kén záptojásra hasonlító szaga miatt nevezik Büdösnek a mofettát. A széndioxid veszélyesebb, mert nincs szaga, ami figyelmeztessen jelenlétére, és bizony nagy mennyiségben halált okoz.

Ha leejtesz valamit a gödörben, le ne hajolj utána! A bokád körül oly sűrű a gáz, hogy elájulsz, s pár perc alatt meg is fulladsz! Egy gyújtóval próbáljuk ki, hogy lássátok, minél

lejjebb hajolunk, a láng annál gyengébb, végül kialszik. Mit jelent ez? Azt, hogy ott lent nincs oxigén, ami nélkül se a tűz, se mi nem tudunk élni.

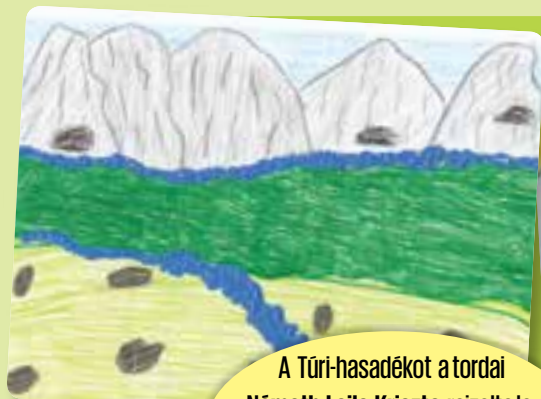
Ha odafigyelsz, nem történhet baj, sőt javadra válik a mofetta. A gödörben állva, a padon ülve 15–20 perc múlva kellemes, bizsergő, meleg érzés jár át, mintha lábad szívna ki a meleget a földből. Ez azért van,

mert jobban beindul a vérkeringésed.

Remélem, tetszett nektek ez a téli kirándulás, és velem tartotok februárban is. BREKKKKKK!!!!

Írta, rajzolta, fényképezte
KOVÁCS RÉKA RHEA

Én ezt a képet készítettem
a Büdösfürdőn.
Örökítsd meg te is, hol
jártál, és küldd el nekünk.

A Türi-hasadékot a tordai
Németh Leila Kriszta rajzolta le,
a békát a marosvásárhelyi
Ötvös Timea.

SZEM-SZÁJNAK INGERE

Arany János versében Edward király asztalára száz szolga hord vadat és halat, s mi jó falat szem-szájnak ingere. A király sokat, a szolga keveset, de enni mindenki eszik. Táplálék nélkül elpusztulnak az élőlények, sőt a gépek működéséhez is szükség van tápláló energiára – apuka szerint például az autó rettentően eszi a benzint.

Hát az ember? Nagy úr az éhség – és az ember mindent megkóstol, kieszeli, hogy csillapítsa. Sehol nem találni annyi furcsaságot, mint az ételek terén. Mégis óvatosan válogattam az ételkülönlegességek közül, mert ami egyik vidéken finomság, a másikon undorítónak tűnik.

1

Nemcsak vadat és halat, hanem tücsköt-bogarat, kígyót-békát megeszik az ember. Legtöbbször a szükség kényszeríti erre, hiszen a sivatagban gyíkon, bogáron, az Északi-sarkon fókazsíron, -húson, a tibeti sziklakolostorban jakvajás, sós teán kívül alig akad más táplálék. De azt már nem a szükség diktálja, hogy Koreában versenyt rendezzenek: ki eszi meg hamarabb az élő polipot.

2

Kambodzsában ropogósra sütött tarantulapókot (1) csemegéznek, Indonéziában denevérből készül leves (2), Vietnamban nemzeti eledel a szénen sült kutya és patkány. De Kínában is légy óvatos, nehogy kiderüljön, hogy az a gusztusos valami a tányérodon nyársonsült bogár, lárva (3), skorpió, főtt kacsabombó vagy száznapos rothasztott tojás (4).

3

4

5

A kínaiak levest főznek kobrából, cápauszonyból, sőt fecskéfészékből (5) is. A tengerparti szalangála fecske hímje akár 35 éven keresztül is hordja, és nyálával tapasztja össze fészekké az apró halakat, algákat, hogy aztán a milliomos kínaiak tányérjában kössön ki a fiókváró odú. Ez a világ legdrágább levese.

Szerinted melyik a legfurcsább magyar étel?

Veszélyes ételek. A mexikói kaviárnak becézett hanyatozás (6) begyűjtése kockázatos, mert a fekete-hanygya nem tűri tétlenül, hogy elvegyék a tojásait.

Az afrikai ökörbéka, a grönlandi cápa mérgező, és csak különlegesen elkészítve fogyasztható. A japán szakácsok évekig tanulják, és le is vizsgálják a világ legmérgezőbb hala, a fugu (7) elkészítéséből, mégis néha koporsóban hagyják el a vendéglőt a veszélyre vágó ínyencek.

6

Növényalapú ételeink sem mind ínycsiklandozók, és némelyikük veszélyes is. A rizs és a kukorica után az emberiség harmadik legfontosabb „mindennapi kenyere” a manióka. És bármily hihetetlen, ez az alaptáplálék mérgező – annak, aki nem ért az elkészítéséhez.

A manióka rokona, a krumpli is mérgező: melyik része?

Ha nem kerülsz kórházba a maniókától, az ackee (8) vagy a kepayang fa mérgező, mégis táplálékként fogyasztott gyümölcsétől, nyugodtan megköszönheted a duriánt (9), amely nem halálos, viszont olyan rettentően büdös, hogy kitiltották a világ összes repteréről.

7

8

9

De fugunál, kobránál, maniókánál veszélyesebb az a sok mesterséges adalékanyag, génmódosított összetevő, kőolajból készült „táplálék”, amit korunk embere elfogyaszt. Boldog, akinek saját kertjéből, udvaráról kerül fazekába a testet-lelket tápláló finomság.

Zsigmond Emese

Megfejtések – furcsa gyógymódok: Betegségűző mondókák: Áj-váj, kecskemáj! Ebcsont, kutyaháj, ha meggyógyul, majd nem fáj! Új hold, új király, köszöntelek téged, ezen üdvözléssel, hogy a betegséget zavard most el tőlem. Áspis kerek, útifüves, leveles, bíbola, bíbola, pacs, pacs, pacs. A lovaglás, a tánc lelki, idegrendszeri, mozgás- és érzékszervi betegségeket gyógyít. **Nyertesek:** Mészáros Rúben, Nagyvárad; a kézdiszentléleki IV. B osztály; lőrincrévi olvasóink.

Rejtvénypályázat

**Havonta
5 díjat!**
sorsolunk ki

A naptári év első lapszámában két pályázati rejtvényt is kínálok nektek. Az első megfejtése egy évköszöntő versike utolsó sora, a másik pedig egy találos kérdés, melynek hiányzó szavait, illetve a megfejtést is várom tőletek.

A Rejtvénykirály

Legyen erőd, jusson időd
minden szépre, jóra,
álmaid, vágyaid
váljanak valóra.
Segítsenek utadon
rég s új barátok,
ez minden, amit
..... !

VÍZSZINTES

1.A megfejtés

- 4.Magot szór a földbe
- 7.Sűrű
- 8.Varga András névjegye
- 10.Alá
11. A végén fog!
- 12.Fás terület felügyelője
- 14.Ezen a helyen sarjad ki
- 15.ACSIKI
17. Antal Tamás névjegye
- 18.Te meg ők
- 19.Titkolózni kezd!
- 20.Békés a közepén!
- 21.Palóc alma (ÓMA)

1	2	3	J	É		4	V	5	6
7				8	9		10		
11			12			13			
G		14							Í
15	16						17		
18			19			20			
21		A		V	Á				

FÜGGŐLEGES

- 1.Teniszező jelzője
- 2.Zajt csap a motor
- 3.Végül bús!
- 5.Ilyen szó is van a könyvekben
- 6.Evés előtt kerül az asztalra
- 9.Jobb ..., mint kapni
- 12.Női név
- 13.Ők ketten!

14. Szintén
16. Könyv fedőlapján olvasható
17. Hordómérték
20. Magam

VAJNÁR ILONA
rejtvénye

Madarász Barbara,
Gyergyószentmiklós

Decemberi megfejtések

1. Advent 2. Karácsony
3. Alma és dió 4. Az 1-es
5. A 3-as

Nyertesek

A novemberi pályázati rejtvény megfejtése: *Lefonnyadt rég az áfonya.* Nyertesek: a székelyudvarhelyi Orbán Balázs Iskola IV. B; a négyfalusi Zajzoni Rab István Líceum IV. osztálya; a kovásznai IV. C, a dicsőszentmártoni IV. D; a borsi IV. osztály.

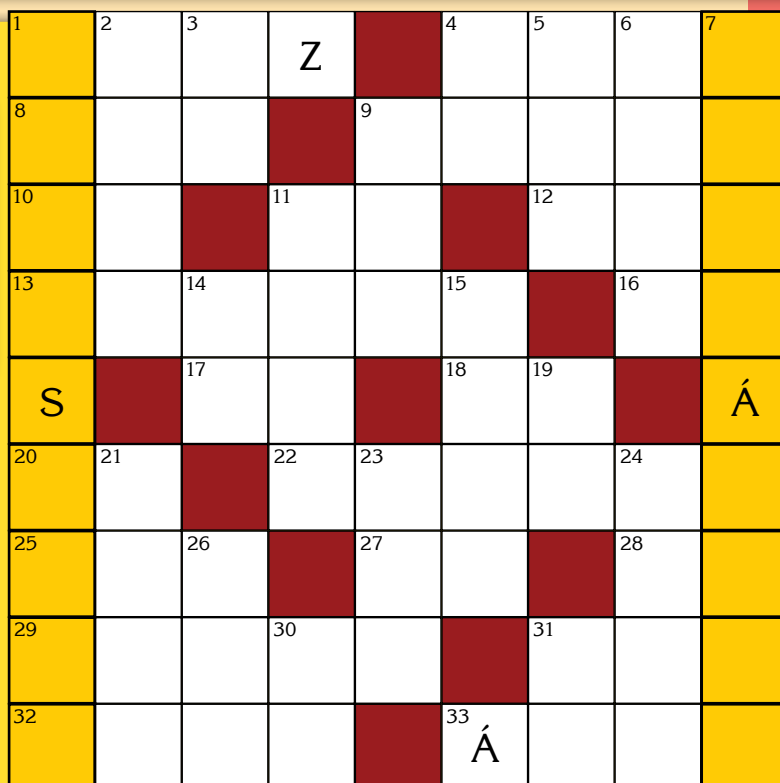

Mikor hideg, *megfejtés 1.*
Mikor meleg, *megfejtés 2.*
Mi az?

VÍZSZINTES

1. Esküvő	20. A végén lesd!
4. Régi épület jelzője	22. Szoknya is, krumpli is van ilyen
8. Eleinte etet!	25. Lárma
9. A lábaihoz	27. Papp Ida névjegye
10. Nem holnap	28. Napszak
11. M!	29. Hűtlen katona
12. Összedőlt épület	31. Nem fölé
13. Külföldi	32. Becézett Katalin
16. Rangjelző szócska	33. Eső veri
17. Folyadék	
18. N!	

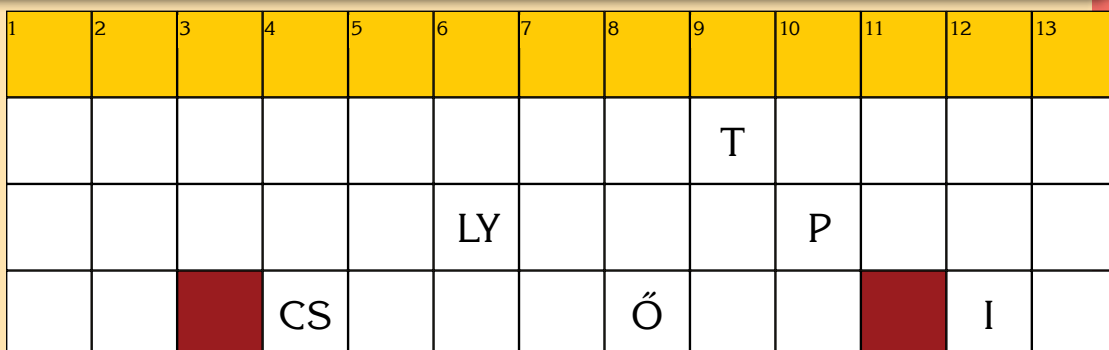
MÜLLER VILMOS rejtvénye

FÜGGŐLEGES

1. Megfejtés 1.	5. Zúzmara	15. Ennek az embernek	23. Anyó párja
2. Kézbesít, a kezébe tesz	6. Fúvós hangszer	19. Nagy Ottó névjegye	24. Decemberi, januári
3. Szintén ne	7. Megfejtés 2.	21. Havaseső vagy örölt gabona	26. Böven van
4. Disznó lakja	9. Becézett Emese		30. Patás háziállat
	11. Rágcsáló		31. Nem ez
	14. A távolba		

Találd ki!

1

Szilágyi Anna, Magyarlapád: Móra Ferenc versének címe.

1. Piros vagy sárga, kerek gyümölcs 2. Kismacska
3. Fohász 4. A van ellentéte 5. Cincogó állatka
6. Költöző madár 7. Nem arra 8. Lábbeli 9. Vízet ad neki 10. Dohányzó eszköz 11. Hűvös évszak 12. Becézett János 12. LM!

Lévai Vivien,
Szatmárnémeti

- Mi az: ha feldobom, fehér, ha leesik, sárga?
- Tojás.

.....

- Ha feldobom, csavar, ha leesik, számítógép.
- Japán csúcstechnológia.

.....

- Ha feldobom, tojás, ha leesik, teherautó.
- Kindertojás.

.....

- Ha feldobom, semmi, ha leesik, egy ezres.
- Nem tudom, de egész nap dobálnám.

.....

- Feldobják, de sosem esik le.
- A tetőfedő reggelije.

.....

- Ha feldobják, piros, ha leesik, szivárványszínű?
- Nem tudom, de szép lehet.

.....

- Ha feldobom, piros, ha leesik, nyávog?
- Mindegy, csak piros legyen, és macskára essen.

.....

- Ha feldobod, semmi, ha leesik, semmi?
- Semmi. De akkor minek dobálsz?

2

Válaszd ki mindegyik dobozból azt az egy betűt, amelyik a többiben nem fordul elő, majd olvasd sorba őket.

J T	É Í	G Z
Á H	Z M	Ó Í
CS K	K T	Á D
D H	A M	Ő P

Szólj, szám!

1. Nemcsak az év új. Egy-két szóban írástok le, mit jelentenek az alábbi összetett szavak: újév, újhold, újkor, újvilág, újszövetség, újszenge, újszülött, újmenyecske, újbor, újkrumpli.

2. A következő szavak többé-kevésbé leki-csinyló értelműek. Kire-mire mondjuk: újgazdag, újsütetű, újdonsült, újmódi, újdondász.

3. Alkossatok minél több képzett szót az új tőből.

Novemberi megfejtések: 1. Légmozgás, szellő, fuvallat, forgószél, szélvihar, ciklon, orkán, hurrikán, tornádó, sirokkó, paszszát, monszun, bóra, nemere, északi, déli, keleti, nyugati szél.

2. A szél fúj, lengedez, fújdogál, cirógat, füttyörész, füttyül, süvit, morog, tombol, üvölt, fut, vágat, forgat, kavar, söpör, cibál, tép, rombol. 3. Széllel bélelt = vékony / komolytalan; elszelel = elsiet; elfújja a szél = sovány / nyomtalanul elmúlik; szélhámos = csaló; szeles = kapkodó / belpanaszai vannak; szeleburdi = meggondolatlan; szélütött = gutaütött; a széltől is óvja = félti; más szelek fújnak = megváltozott a helyzet. 4. **Szellem** szavunk a szél gyökből származik. Mindkettő testetlen létező, működését tapasztaljuk, de nem láthatjuk.

Nyertesek: Bálint Róbert Zoltán, Szilágycseh; a gyergyóditrói III. B; a disznajói III–IV. osztály.

Szó-móka

– Milyen fegyverrel védekeznek a dalszínházban az előadóművészek?

– Operatőrrel.

.....

– Hogyan sorsolják ki a lottószámokat az eszkimók?

– Számhúzó kutyákkal.

.....

A születésnapomon mindenki tortaszakadtából énekelte az *Ez a nap más, mint a többi-t*.

MASZAT MŰVÉSZ és DIDERGŐ KIRÁLY

Didergő király palotájában töltöttem az új év első napjait. Maga a király hívott meg vendégségbe, hogy Maszat Művész létemre vidámságot és egy kis melegséget hozzak dermedt, didergő udvarába, hol minden a KÉK szín megannyi árnyalatában pompázott.

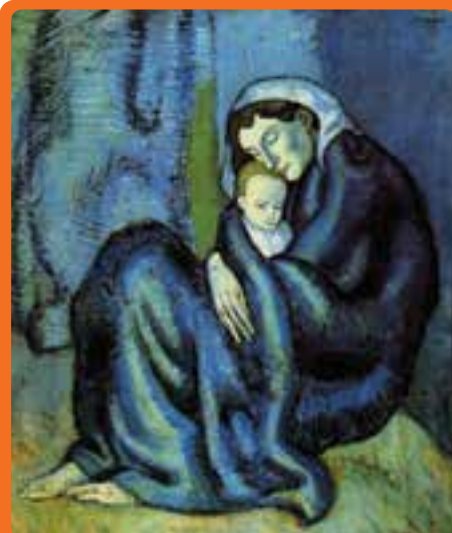
Ahogy a trónterembe léptem, magam is vacogni kezdtem. Kék színű volt a berendezés, a bútorzat, a szőnyegek és függönyök, a csillár, de még a kandallóban pislákoló parázs is kék fényt árasztott. Nem csoda hát, hogy ettől a hideg színtől fázott, didergett a király.

A színek hatással vannak ránk. Különböző színektől különböző hangulatba kerülhetünk.

A KÉK a hideg világűr, a siker és védelem színe. Bizalmat gerjeszt. Az érzelmek, álmok, vágyak, a barátság, illetve a belső nyugalom színe. Sötét árnyalata a biztonságot jelképezi, míg a világos a könnyedséget. A kék virág, mint például a nefelejcs, a hűséget jelképezi.

A kék ugyanakkor a hit szimbóluma is. A kereszténységben Szűz Máriához társítják, aki az anyai értékek: a szeretet, türelem erényének megtestesítője. Ezért Máriát legtöbbször kék ruhában ábrázolják.

A kéket szerető emberek kiegyensúlyozottak, komolyak; világos, őszinte kinyilatkozásokat tesznek baráti és emberi kapcsolataikban. Jó tanulási képességekkel, élénk képzelőerővel, jó ítélőképességgel rendelkeznek.

Pablo Picasso (1881–1973), spanyol képzőművész első, „kék korszakának” egyik szép festménye az *Any a gyermekével* című

A túl sok kék azonban szomorúvá, magányossá, zárkózottá, félenkké, depresszióssá tehet.

Gondolkodtam, mivel is vidíthatnám fel Didergő királyt szomorúságából, s egy kis dalocska jutott eszembe, el is dúdoltam neki.

Sárga a kéken? Reggel süt a nap az égen.
Szürke a piroson? Este hamu ül a parazon.
Narancs a zöldön? Délben virág nő a földön.
Fehér a feketén? Éjjel Hold kel az ég peremén.
(Gryllus Vilmos: Színvilág)

Didergő király biztosan örülne, ha lerajzolnátok őt, ahogy csupakék palotájában vacog.

**Havonta
3 díjat!**
sorsolással

Bárdosi Nóra,
Sepsiszentgyörgy

MURÁDIN LOVÁSZ NOÉMI

Levelező

Adjon Isten minden jót ez új esztendőben! De mindenkinek mást jelent a jó. Nektek vajon mit? A Napsugárnak sok olvasót, tanító-barátot, mesét, verset, rajzot,

friss ötleteket és tele levelesládát. Lássuk, legutóbb kik töltötték meg: **Boros Ivett**, Csík-szentdomokos; **Libiczei Amanda**, Gyergyó-szentmiklós; **Aszalós Hilda**, Nyárádszereda; **Bíró Leonárd Barna**, Farkas Barbara Gizella, Marosludas; **Török Ágota Noémi**, Tăurean **Laura Éva**, **Kacsó-Bodó Vivien**, Marosvásárhely; **Bartók Ervin**, Kézdiszázrapatak; **Cornea Kincső**, Marosfelfalu; **Szőlősi Bernadett Katalin**, **Balogh Szilárd Zsolt**, Sarmaság; **Szász Erika**, Szentábrahám; **Balázs Hanna Imola**, Kolozsvár; **Kolumbán Szabina**, Bardóc; **Imreh Csaba Lehel**, Sepsiszentgyörgy; **Mátyás Levente**, Zetelaka; **Madarász Barbara**, Gyergyóalfalu; **Sikó Kriszta**, Mezőpanit; a **csík-szentdomokosi Márton Áron Iskola IV. A;**

a **nagyváradi D. Cantemir Gimnázium III. E,** a **Szacsvay Imre Iskola IV. C;** a **szatmárnémeti A. Popp Líceum III. B;** a **szászrégeni A. Maior Iskola III. E, IV. B, IV. E;** a **marosvásárhelyi Bernády György Iskola III. D,** a **L. Rebreanu Iskola III. E,** az **Al. I. Cuza Iskola III. E,** a **Művészeti Líceum III. B,** a **G. Coșbuc Iskola III. C,** a **Dacia Iskola IV. C;** a **gyergyó-szentmiklói Fogarasy Mihály Iskola III. B, IV. C,** a **Kós Károly Iskola III. A, IV.;** a **kézdivásárhelyi Molnár Józsiás Iskola IV. A;** a **brassói 8-as Iskola IV. C;** a **csíkszeredai Petőfi Sándor Iskola IV. C** osztálya; a **margittai IV. A;** a **sárvásári III.;** a **tordai III.;** a **monói II.;** a **csíkjenőfalvi IV.;** a **mezőbergenyei IV. B;** a **kézdiszentkereszti III.;** a **szovátai IV. B;** a **dési III. és IV. D;** a **szilágycsehi III. A;** a **kibédi IV.;** a **magyarkirályfalvi II-IV. B;** a **segesvári III. C;** a **zabolai II.;** a **kovásznai III. B, IV. B, IV. C;** a **felsőboldogfalvi II-III.;** a **szilágynagyfalusi IV. C** osztály; **árpádi, szilágypaniti, magyarlapádi, hegyközszentimrei** olvasóink, a válaszüti Kallós Zoltán Alapítvány.

HARMADIKOSOK, FIGYELEM!

Az öttusára 2015. január 30-áig jelentkezhettek a Napsugár szerkesztőségében: naps.sziv@napsugar.ro, 0264-418001.

● Aki fázik, csak nézzen rá **Szőcs Róbert tanító bácsi mezőpaniti** osztályának napfényes, vízcsobogós nyári képére, és mindjárt megmelegszik. A kis közösséggel rövidesen találkoztok még, hiszen küldtek nekünk verset, kézimunkát, fényképeket sportjátékaikról és hozzá izgalmas beszámolót.

● **Gyulakután** minden tanító a barátunk, minden elemista lelkes olvasónk, sőt **Szabó Irén tanító néni** büszkén számolt be arról, hogy a magyar-tanár nő javaslatára 28 ötödikes is megrendelte a Napsugárt. **Varga Éva tanító néni** harmadikosai népviseletben ünnepelnek, mindig kedvvel muzsikálnak, rajzolnak és nyelv-örködnek.

● Magyarlapádi olvasóink tudják, mennyire értékes népviseletük és népdalkincsük. Ünnepeiket ezek a hagyományok teszik színessé, tartalmassá, mesélte büszkén **Szilágyi-Székely Melinda** tanító néni.

● Novemberben örömmel újságoltuk nektek, hogy a New York-i Pillangó Alapítványnak köszönhetően a **moldvai csángó falvakban**, köztük **Lészpeden** is több száz lelkes olvasónk van. A közösség egyik ünnepélyéről **Pista Daniella** tanítónő küldött képet nekünk.

● Lucabúzával, maguk készítette betlehemmél és a Napsugár adventi naptárával várták a Karácsonyt **Bálint Piroska** tanító néni oroszhegyi harmadikosai.

● Munkánk legnagyobb elismerése az, ha látjuk, hogy érdekel titeket a Napsugár, tudásban lélekben gyarapodtok általa. **Benedek Ibolya IV. A osztálya** a **gyergyószentmiklósi Fogarasy Mihály Iskolában** és **András Mónika lövétei IV. B osztálya** minden cikkünket átböngészi, minden kérdésünkre válaszol. *Kószabósza* kérésére székelykaput, a *Furcsa könyvek* rovat számára díszes iniciálét rajzoltak. **Bálint Barbara** és **György Tamás** rajza.

● **Dragomirescu Viola** tanító néni **segesvári** osztálya decemberben mókás Luca-játékkal, gyertyafényes karácsonyi műsorral ünnepelt, januárban hóban hempergett, a jég hátán is megállt, s közben azon törte a fejét, minek is öltözzön februárban, a farsangi mulatságon.

● *Sólyomkővár lakója voltam* – ez volt a témája az **élesdi** kisiskolások rajzversenyének, amelyet a Sólyomkővár Napok keretében tartottak meg. A bíráló bizottság, **Birinyi Éva**, **Debreczeni Mónika** és **Ciavoiné Létai Andrea** a legjobbakat díjazta, és minden kis rajzolókat megajándékozott.

NAGY A HÓ IGAZÁN

*Nagy a hó igazán,
fut a sí meg a szán, hejhó!* – Weöres Sándor
mondókájával és sok vidám, téli kézimunkával
varázsolk havazást – fehéret, selymeset,
játékhoz eleget.

Tófalvi Csilla korondi negyedikeinek,
akárcsak Dénes Katalin és Szakács Csilla
tanító nénik marosszentpáli kisdíákjainak
termetes hóembere műanyag poharakból
készült. Ezeket drótfűzővel összekapcsolgat-
ták, és csinosan „felöltöztették”, a korondiak
kartonhátterre ragasztották.

Szinte vacogunk a hidegtől, oly kifejezőek a
téli tájak, amelyeket László Enikő tanítványai
küldtek a marosvásárhelyi Európa Iskolából.
A fekete vagy kék alapra szivaccsal, falevéllal
pecsételtek, spriccoltak, ecsettel festettek,
szalvétamotívumot, illetve vattahó barlangból
kikukucsáló szempárt ragasztottak. Remek
ötletek!

Nem olvad el, és ízni is tud az
egyik magyarlapádi hóember,
a másikkal pedig attól gömbölyű
a pocakja, hogy Szilágyi-Székely
Melinda tanító néni osztálya a
legapróbb papírfaricskát sem hagy-
ja veszendőbe menni.

Horga Mónika, zimándújfalui tanító néni kisdíákjai villanykörtekből festettek, öltöztettek hóembert. A habszivacsgömb fejét pedig boszorkánylétra hajtogatással toldották meg, és zseníliafonal sállal, sapkával csinosították.

A kolozsvári O. Goga Iskolából, Kádár Erika tanítványaitól kaptuk a hangulatos téli kollázsokat: a háttérét maguk festették, erre ragasztották a kivágott, színezett kis képeket és a habszivacs hópelyheket.

Milyen a téli éjszaka, hóember? – kérdezte Fejér Ágota tanító néni zabolai osztálya, és érdekes kettős-képet festett: az egyikken nappali fényben, a másikon csillagos éjben áll ugyanaz a hóember.

Sajtodoboz, illetve konzervdoboz az alapja azoknak a téli képeknek, amelyeket Dragomirescu Viola tanító néni segesvári nebulói alkottak a meleg osztályban, miközben kint fagy csikorgott.

Irkafirka

Új év, új év újra eljön,
a régi évről sok a kép,
de az már a múlt!
Lesz még új év,
több ezer,
és lesz még szebb év,
és épebb, mint volt,
sose félj!

Dudás Franciska,
Nagyvárad

Árkosi József, Tordaharaszton

Naptár, naptár,
Kedves naptár,
Okos vagy, mint
Egy jó tanár.
A naptár az én barátom,
Keresztnevem benne
Megtalálom.
Szebbnél szebb név található,
Ha kell, még száznál is több
Kapható.

Bodó Angyalka Ibolya,
Mezőpanit

Sógor Aranka, Torda

Ha a világ barát lenne,
mindenki szeretne.
Mindenhol csak jószág volna,
ha a világ barát volna.

De ha a világ barát lenne,
több veszekedés nem lenne.
Csak béke volna,
ha a világ barát volna.
Sepsi Ákos Huba,
Szászrégen

Szigyártó Anita, Zabola

Tóth Edina, Szilágycseh

Szeretem a telet, mert
sokat játszhatok,
és a barátnőimmel
mehetek szánkózni,
korcsolyázni.
Már nagyon szeretném,
hogyha hullana a hó!
Hogyha térdig érő,
az nagyon jó!

Bálint Barbara,
Zetelaka

Tél, gyere, kérlek,
Nagyon várlak téged.
Tél, gyere szépen,
Ne felhős, borús éggel.
Vidám nevetéssel,
Gyere havazással,
Gyerekkacagással.

Páll Katalin,
Gyergyószentmiklós

Itt a tél, nincs levél,
Kora ősszel le hull a fáról.
Hiányzik a fának,
Hisz kopasz lett ő.
Kora télen hull a hó,
Az jó, a gyerekek játszanak,
Csúszni, szánkó, korcsolya,
A tél nagyon jó!

Sándor Melinda,
Zetelaka

Szabó Zsigmond,
Kibéd

Ezüst mese ezüst tájon,
ezüst tavon, ezüst sáson,
ezüst fűvön ezüst virág,
ezüst fákon ezer virág.
Ott élt egy szép ezüst béka,
na de itt egy ezüst macska,
ezüst macska ezüst szőrrel,
ezüst lábbal, ezüst bőrrel.
Mikor leszáll az est,
a macska angyal lesz.
Ezüst angyal ezüst hajjal,
ezüst ruhás égi angyal.
Szegény béka úgy maradt,
vakságában ottmaradt.
Ezüst angyal most is él,
s ezüst béka ott henyél.
Ezüst angyal mindig él,
s ezüst mese véget ér.

Szabados Aletta Izabella,
Marosvásárhely

Néha, mikor elalszom,
a szivárványon le-lecsúszom.
Felhők között futkorászom,
s csillagokkal játszadózom.

Villámot, dörgést békítgetek,
jeget s havat eszegetek.
Az esőcseppel leeselek,
s reggel ágyamban ébredek.

Horváth Krisztina,
Kolozsvár

Kulcsár Blanka, Kolozsvár

Nagy Orsolya
Tünde,
Nagyvárad

Egyszer régen, egy télen egy hópéhely lehullt az
égről, mit sem sejtve, hogy hókupac lesz belőle.
Fel akart rohanni az égre, de már késő volt.

Gyerekek jöttek, a hópéhelyből s társaiból
vidám, pocakos hóembert készítet-
tek. Nagy meglepetés volt ez a hópéhely számára,
és most már kész is a hóember.

Szakács-Korom Kriszta Blanka, Kolozsvár

Bódi Dóra,
Kolozsvár

A hóban áll egy
meleg istálló,
benne tizenkét tüzes,
fekete ló.

Kijön az ember,
futnak a lovak,
nyerítenek, mint
nyugtalan vadak.
Az ember zsák almát
hoz a hátán,
a lovak el is kapják,
gyorsan rágják.
Kemény paták
dobognak a hóban.
Vajon fáznak?

Vagy tán izgulnak?
Bangyán Benjámin,
Sepsiszentgyörgy

Kis hóember megérkezett,
meghozta nekünk a telet.
Vidám mosollyal köszönt minket,
seprűjével integet.

Az orra répa, szénből van a szája,
gombja kő, hóból van ő.

Málnásfürdői olvasóink

Mátéffy Ottília, Kovászna

A vakáció rövid volt,
de mindenkinek tetszett.
Sok ünnep, sok öröm
töltötte be a szíveket.
Az iskola megkezdődött,
örülnek a gyerekek.
Vígán ülnek be a padba,
örülnek, hogy tanulhatnak.

Zsók Gabriella,
Csíkdánfalva

Címlap:
MÜLLER KATI

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.

Főszerkesztő: ZSIGMOND EMESE. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Könczey Elemér.
Honlapszerkesztő: Komáromy László. Műszaki szerkesztő: Várdai Éva.

Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuși nr. 202. ap. 101.

E-mail: naps.sziv@napsugar.ro; www.napsugar.ro. Telefon/fax: 0264/418001.

A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont IBAN RO45RNCB0106026602080001
B.C.R., SUC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGÁR – EDITURA SRL. CUI: 210622

Készült a kolozsvári TipoOffset Kft. nyomdájában. ISSN 1221-7751

KÖSZABÓCSA ÜZENETEI

Szócs Margit: Aranyláz
Szövérfi Adrienn rajza, Marosvásárhely

**Olvass,
és küldj rajzot róla!**

Móra Ferenc: A fűzfáról, aki szépet álmódott
Veres Minola Alesia, Dés

A gyergyói és a csíki kislányok hamarabb tanulnak meg jégkorongozni, mint járni. Harmadikos korukra már olyan dőlő jégcsatárok, mint Bende Áron, Csala Patrik és Ferencz Ferdinánd, akik három társukkal együtt a gyergyószentmiklósi Fogarasy Mihály Iskola III. B osztályának büszkeségei.

**Sportolj,
és küldj fényképet
magadról!**

Kvak barátom és a madárkák együtt köszönik meg Fándly Enikő diákjainak a nagyváradi D. Cantemir Iskolából, valamint Komáromi Tünde és Gál-Máté Éva tordai óvodásainak a madáretetőt, a finom falatokat. Brekkk! Csip-csirip!

KÖDMÖN

E lapszám
támogatói:

nka
Nemzeti Kulturális Alap

BETHLEN GÁBOR
Alap

RMDSZ
GEMENYI ALAP

Vágjátok ki a bélyeget,
és ragasszátok nevetek mellé
az osztály közös gyűjtőlapjára.

Ára 3 lej, 400 Ft